

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

na izmjene i dopune Pravilnika o općim uvjetima za opskrbu toplotnom energijom urbanog područja Općine Travnik po zahtjevu gospodarskog subjekta Unis Energetika d.o.o. Sarajevo

**Sarajevo,
lipanj 2024. godine**

Broj: 07-26-7-006-2/24
Sarajevo, 04.06.2024. godine

Na temelju članka 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), postupajući po zahtjevu za davanje mišljenja koje je podnio gospodarski subjekt Unis Energetika d.o.o. Sarajevo, Tešanjaska 24a, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 8. sjednici održanoj dana 04.06.2024. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 21.03.2024. godine, pod brojem: 07-26-7-006-2/24, Zahtjev za izdavanje mišljenja gospodarskog subjekta Unis Energetika d.o.o. Sarajevo, Tešanjaska 24a, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zahtjev), kojim se traži mišljenje o usklađenosti izmjena i dopuna Pravilnika o općim uvjetima za opskrbu toplotnom energijom urbanog područja Općine Travnik br. 45-04-AT/22 od 21.04.2022. godine, koju je donio gospodarski subjekt Unis Energetika d.o.o. Sarajevo (Službene novine Općine Travnik, br. 9/22, u daljnjem tekstu: Pravilnik) sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacрте, prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju daje mišljenje o njihovoj usklađenosti sa ovim Zakonom.

Izmjene i dopune Pravilnika za koje se traži mišljenje, a koje su kao takve označene u nacrtu Pravilnika koji je dostavljen uz Zahtjev, odnose se na članak 24, te nove članke 24a, 24b i 24c.

Članak 24. Pravilnika sa izmjenama i dopunama podvučenim i označenim kurzivom, glasi:

"Korisnici, odnosno preduzeća koja upravljaju objektima dužni su da preuzimaju ugovorene količine toplotne energije.

Korisnik može u cijelosti ili djelomično odustati od obveze preuzimanja toplotne energije zbog:

- nepredviđenih događaja (viša sila – požari, eksplozije i sl. u prostorijama Korisnika),
- većih radova na održavanju kućnih instalacija,
- preuređenja ili proširenja kućnih instalacija.

Za gore navedene situacije obvezna je pismena suglasnost od Distributera isporuke toplotne energije.

Za vrijeme privremenog prestanka preuzimanja toplotne energije Korisnik je obvezan da plati troškove izdvajanja iz toplifikacionog sustava i da redovito plaća troškove sukladno sa ovim Pravilnikom".

Članak 24a glasi:

"Trajno odustajanje od preuzimanja toplotne energije (trajno isključenje) odobrava Distributer i isto se isključivo odnosi na cijeli objekat (energetsku cijelinu).

Trajno isključenje kompletne zgrade kao energetske cijeline je moguće ukoliko broj isključenih stanova i poslovnih prostora pređe 50% od ukupne grejne površine zgrade o čemu odluku donosi Distributer toplotne energije.

Kod ponovnog priključenja zgrade koja je bila trajno isključena sa sustava, provodit će se postupak kao da se radi o novom priključenju a sve u skladu sa ovim Pravilnikom."

Članak 24b glasi:

"Korisniku usluge može se, na njegov pismeni zahtjev, odobriti izdvajanje iz centralnog toplifikacionog sustava (isključiti) uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

1. Isključenje će se odobriti onom korisniku koji o svom trošku izvrši adekvatnu izolaciju svih zidova, stropova i podova prema susjednim prostorima koja onemogućava prijenos toplote iz susjednih prostora u prostor koji se isključuje, kao i cjevnih vodova koji prolaze kroz njegov prostor, o čemu Distributer pravi zapisnik i korisniku se dalje neće ispostavljati nikakvi računi za toplotnu energiju.

2. Korisnik koji ne postupi po tački 1. je u obvezi da za isporučenu toplotnu energiju plaća 30% od pune cijene, pri čemu se ne obvezuje da izvrši izolaciju zidova, stropova i podova, kao i cjevnih vodova u svom prostoru preko kojih dobija određenu količinu toplotne energije.

Korisnici koji su se izdvojili iz toplifikacionog sustava prije stupanja na snagu ovog Pravilnika su u obvezi da primjene jednu od opcija propisanih u prethodnom stavku (točka 1 ili 2), u roku do početka naredne grejne sezone (2024/2025) tj. rujan mjeseca 2024 godine.

U slučaju iz stavka 1 točka 1 i 2 grejna tijela (radijatori ili drugi grejni uređaji) se moraju trajno izbaciti (ukloniti) iz prostora grijanja i stvoriti uslove da se ne mogu vratiti na postojeći sustav grijanja o čemu se pravi zapisnik koji potpisuju ovlašteni predstavnik korisnika i Distributer, a radovi će se izvoditi pod stručnim nadzorom Distributera."

Članak 24c glasi:

"Isključeni korisnik usluge je dužan da omogući povremenu provjeru stanja instalacija centralnog grijanja od strane ovlaštenog predstavnika Distributera. U slučaju da Distributer bude onemogućen da izvrši provjeru na licu mjesta ili u ostavljenom roku, danom na obavijesti, korisniku usluge će se obračunati puni iznos troškova toplotne energije počev od prvog obračunskog mjeseca tekuće grejne sezone."

Nakon analize predloženih izmjena i dopuna Pravilnika, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- Izmjene odredbi članka 24. u novom stavku (3) Pravilnika koje se odnose na to da korisnik treba da dobije pismenu suglasnost za potpuno ili djelomično odustajanje od obveze preuzimanja toplotne energije i novom stavku (4), koje se odnose na to da korisnik za vrijeme privremenog prestanka preuzimanja toplotne energije redovno plaća troškove sukladno sa Pravilnikom, ne nameću dodatne obveze korisniku i iste su sukladne sa ostalim odredbama Pravilnika, te sukladno s tim Konkurencijsko vijeće nema primjedbi na njih.

- Odredbe članka 24a stavak (2) kojima se propisuje da je trajno isključenje kompletne zgrade kao energetske cijeline moguće ukoliko broj isključenih stanova i poslovnih prostora pređe 50% od ukupne grejne površine zgrade, nameću isključenje i ostalih korisnika koji to ne žele. Ove odredbe su takođe u koliziji sa odredbama članka 24b stavak (1) gdje je navedeno da se korisniku usluge na pismeni zahtjev može odobriti izdvajanje iz centralnog toplifikacionog sustava uz ispunjenje određenih uvjeta. Navedenim odredbama se u slučaju kolektivnog isključenja korisnicima koji to ne žele nameće isključenje sa centralnog toplifikacionog sustava, čime gube pravo na uslugu grijanja.

- Odredbama članka 24b stavak (1) točka 1, koje se odnose na uvjete za pojedinačna isključenja korisnika toplotne enrgije, vezano za adekvatnu izolaciju stambenog prostora za koji se traži isključenje, nameću se dodatni uvjeti koji mogu biti na štetu korisnika.

- Odredbama članka 24b stavak (2) retroaktivno se nameću obveze korisnicima koji su se isključili sa toplifikacionog sustava, na način da ili izvrše adekvatnu izolaciju stana ili da plaćaju 30% od pune cijene isporučene toplotne energije. Retroaktivno dejstvo nekog pravnog akta je izuzetak koji se može samo zakonom propisati, što znači da se te odredbe ne mogu propisati Pravilnikom.

- Odredbe članka 24b stavak (3) mogu utjecati na ograničenja tržišne konkurencije, jer nameću dodatne obveze korisniku.

- Odredbama članka 24c definiran je način provjere isključenog korisnika sa toplifikacionog sustava i njima se ne nameću obveze koje bi mogle odudarati od uobičajenih provjera kod takvih radnji i na njih Konkurencijsko vijeće nema primjedbi.

Sukladno sa navedenim, Konkurencijsko vijeće smatra da izmjene i dopune Pravilnika, osim odredbi članka 24 i članka 24c, kao i odredbi koje nisu izričito navedene, mogu utjecati na ograničenja tržišne konkurencije.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je donijelo mišljenje da izmjene i dopune Pravilnika koje je predložio Podnositelj zahtjeva, a na koje je Konkurencijsko vijeće stavilo primjedbe, nisu sukladne sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće napominje, da ni Općina Travnik ni Unis Energetika nisu Pravilnik koji je trenutno na snazi dostavili na mišljenje Konkurencijskom vijeću, sukladno sa člankom 25 stavak (2) Zakona o konkurenciji.

Ukoliko Podnositelj zahtjeva ne koriguje odredbe Pravilnika koje mijenja sukladno sa ovim mišljenjem Konkurencijskog vijeća, isti će dovesti do povrede odredbi Zakona o konkurenciji.

Ovo mišljenje je dano isključivo na osnovu izmjena i dopuna Pravilnika koji su dostavljeni uz Zahtjev, te ukoliko isto odstupa od stvarnog stanja, ovo mišljenje se ne može primjeniti.

Predsjednica

Adisa Begić